

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Költségvetési felhívások:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesegyre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajcár.
Előfizetel csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasábos petitsor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 20 kr. — Nagybírástól többi hirdetésnek
jutányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden
közleménynek a szerkesztőhöz küldendő.

Költségvetési pénzek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

Milyen legyen megyénk gazdasági iskolája?

Vidékünk mezőgazdasági magasb ipara csak most van keletkezőben; a természettől dúsan megáldott föld gondoskodott arról, hogy földmivelő népünk iparának kilejtése körül magát meg ne erőltesse. Az idők azonban változnak: az értelmi fejletlenség fátyola lassanként szakadozik, s fájdalom, a föld termékenysége is fogy, úgy annyira, hogy ma már nem korszerűtlen mezőgazdasági iparról szólni, mint ez e lapok hasábjain ismételtelen meg is történik, — de ideje is arról gondoskodni, miszerint a kicsigázott földnek hajdani termékenysége ne csak visszaállíttassék, hanem biztosíttassék, sőt emeltessék is.

Nálunk már az is a szorgalmas és iparos gazdák sorába számítja magát, ki rétjein s kertjében a vakandtúrásokat meg nem sziveli, a bokrokat s csepőtéket kiirtja. Pedig ez a szorgalom s iparnak legislegelső lépése csak. Ellenben olyanokat nem igen mutathatunk föl a kis gazdák közt, kik rétjeiket öntöznék, trágyáznák.

Leverő érzés fog el bennünket, ha látjuk honunk nyomorgó mezőgazdaságát s elkorcsosult állattenyésztését!

Am pedig ennek változnia kell, ha komolyan akarjuk a gazdasági egyletek által kifizűtött czólokat elérni. A mezőgazdaság értelmi fejlesztésének mielőbb azon figyelemre szükség méltatnia, melyre fontossága szerint érdemes, s melyet tőle megtagadni nem lehet a nélkül, hogy az aránytalanság magát meg ne boszúlja.

Vidékünkön majd minden osztályú lakosságnak értelmi fejlesztésére meg vannak a kellő iskolák; ideje már, hogy a földmivelő osztály részére is alkottassék olyan tanintézet, hol hivatásának korszerű tudományos és gyakorlati szakképzést nyerhessen.

Egy ilyen iskola létesítését magáévá tette a nógrádi gazdasági egyesület is; első megállapodása szerint ez a b.-gyarmati polgári fiúiskola 4-ik osztálya fölé lenne fölláttatandó. Hiszszük, hogy a gazdasági egyesület e tekintetben működve, a megyei viszonyokat tartja szem előtt; de mielőtt ez ügyben végleges intézkedések tétetnének, nem lesz fölösleges, hogy nézeteinket e lapok által az érdekeltek tudomására hozva, a létesítendő gazdasági iskoláról némi eszmecserét idézzünk elő.

Ha a létesítendő gazdasági iskolának az lenne a czélja, hogy szakmájukban képzett kisebb gazdákat s földmivelőket neveljen, az esetben elfogadandónak véljük a v. és k. miniszter által a gazdasági szaktanítástól kiadott tantervet, mely szerint 3 évi tanfolyam mellett mindazt megtanulhatni, mit egy kisebb gazdának tudnia kell; nevezetesen: növénytermelést, kertészetet, szőlőművelést, borszatot, állattenyésztést, állattartást, mezei gazd. üzlettant, méhészetet, selyemtenyésztést.

Ezen szaktárgyakat tanulhatja s megértheti mindazon tanuló, ki a népiskola teljes 6 osztályát sikerrel bevégezte; ilyenkor 12 éves, mely korban a gyakorlati tanítással egybekapcsolott munkákra eléggé erős. Ha már most a 3 évi gazdasági tanfolyamot elvégzi, 15 éves lesz; a legjobb kor, hogy otthon az itt tanultak felhasználása által szülőjének segítséghezessen.

Mint hogy megyénkben felsőbb népiskola nincsen, s teljes 6 osztályú alsó (elemi) népiskolák is csak győren vannak, a gazdasági iskolába való felvételre nézve megkívántató

volna, hogy a tanuló a gymnasium-, reál- vagy polgári iskola 2 osztályát elvégezte legyen, vagy fölvételi vizsga által a kellő előképzettséget mutasson ki.

Jelzett tanterv mellett a gazdasági iskola legkönnyebben s legegyszerűbben szervezhető a polgári fiúiskolák mellett, így B.-Gyarmaton is. A két első osztály elvégzése után a tanuló vagy tovább folytatná tanulmányait a polgári iskola vagy a gazdasági osztályaiban. Maga a polgári iskola ez által semmiben sem változnék, a gazdasági osztályok melléje lennének rendelve, s a bifurkatio szerint mint a létező reál-gymnasiumok, a meglévő iskolaszék hatósága alatt állana; ez utóbbi a gazd. egyesület által választott 1-2 taggal kibővitendő lévén.

A gazdasági iskola tananyaga a jelzett tanterv szerint, eltekintve a szaktárgyaktól, azonos a polgári iskola III. IV. és V. osztályúival; így tehát a gazdasági iskola tanulói közösen taníttatnának a polg. iskola tanulóival a meglévő polg. isk. tantestület által, ugyancsak a polgári iskola helyiségeiben; a szaktárgyak tanítására is jutna külön tanterem, mert oly időben lehetne előadni, a mikor a polg. iskolai tanulóknak más és amazokra nem kötelező tantárgy tanítása volna.

Ezen módzatok mellett a gazd. iskolának helyisége meg tantestülete is meg volna; csak a szaktárgyak tanításához egy gazdasági szaktanár alkalmazandó, s a kellő gazdasági telepről gondoskodni kellene. A gyakorlati tanítás nélkül gazdasági iskola nem lévén képzelhető, szükséges, hogy rendelkezésre álljon legalább egy házhelyhez tartozó, egy tagból álló föld a hozzávaló gazdasági felszereléssel, legalább 1 holdnyi szőlő s kellő nagyságú fűszőlőtel s kertnek beosztható telep.

A szaktanár alkalmazását, valamint a gazdasági telep megszerzését, utóbbit akár örök áron, akár bérbevétel által, a megyei gazdasági egyesületnek kellene keresztül vinni.

Hogy pedig az iskolának minél több tanulója legyen, szükséges, hogy a tanítás olcsó legyen, s hogy ösztöndíjak által a szegényebb földmivelők fiainak is az iskolába járatás megkönnyebbíttassék.

A gazdasági iskolának csakis ilyforma szervezése mellett lehetséges lesz értelmes földmivelőket, gazdákat képezni; de ha a tervezett iskola a polgári fiúiskola 4-ik osztálya fölé állíttatik, akkor az azt végzett tanulók nem igen fognak menni az ekeszervhoz. T.

Közigazgatási bizottsági ülés

(Október 17.)

Elnök: Gr. Gyürky Ábrahám főispán, üdvözlőlvén a számosan megjelent bizottsági tagokat, az ülést megnyitja.

Az alispáni jelentés, s az elnökileg elintézt ügyek tárgysorozatának előadása után olvastatott a honvédelmi minisztériumok leirata a katonai felülvizsgálatok és a honvédlavak előállítására tárgyában. Az előbbire azt mondja a nm. minisztérium, hogy később fog nyilatkozni; az utóbbira nézve pedig határozottan kimondja, hogy a kincstári lovak kivétel nélkül a rendelt időben előállítandók.

Szilárdi Ödön felebbezte S.-Tarján község azon határozatát, melyszerint S.-Tarján községéhez tartozó földrészt eladása elrendeltetett, azon indokból, mivel ezen földrészt nem a község de a közbirtokosság tulajdonát képezi. Minthogy azonban az iratokhoz a közigazgatási jegyzőkönyv és a térrajz csatolva nem lettek az iratok felszerelés végett visszautasítottak.

Olvastatott a megyei és árvapénztárak átadásának módzatait megállapító küldöttség jelentése.

A küldöttség első sorban megjegyzi, hogy a pénztár teljesen rendben találtatott, s hogy a pénzek kezelésében hűség és lelkiismeretesség constatáltatott. Egyidejűleg javaslat hozatik a pénzek jövőbeni kezelése iránt, melyszerint jövőben megkülönböztetendő lesz a főpénztár és közpénztár. A főpénztárnak 3 kulcsa lesz; melynek egyike az alispán, másika az árvaszéki elnök s harmadika a főpénztárnak által fog kezeltetni. A főpénztárban minden megyei és árvapénz kezeltetni fog, melynek összege a 6000 frtot meghaladja. A pénzes ügydarabok 8 nap alatt elintézendők lesznek. Ezután a javaslat tárgyalja a pénztár és az árvaszéki irattár átadásának módzatait. Ezen módzatok rövid eszmecseré után elfogadtattak.

Svajcz Gyula regalecsontkítási ügyében a belügyminisztérium az iratok felszerelését kívánja. Az iratok tehát felszereltetve felküldetnek.

Árvapénz. A gyámgyámokoltak száma a múlt negyedben 15023 volt. Az iktatóba beérkezett 11685 ügydarab, mely a múlt évi 429 darabbal összesen 12,009 darabot tett ki. Elintéztetett 10566 db. s így feldolgozatlan maradt 1545; mely azonban f. hó 15-éig 243 dbot apadt. A gyámgyámokoltak állapota: 567,709 frt 78 kr. Tartalékalap 7424 frt. A múlt negyedben nagykörűvé vált 302 egyén; kik közül vagyonnal bírt 259. Ezek részére a gyámgyámokoltból 4766 frt 88 kr utaltatott ki.

A jelentés tudomásul vétetik.

Scitovszky János figyelembe ajánlja az elnöknek, hogy kisebb árvakövetelések lehetőleg egyezség útján szedessenek be, nem pedig költségess per által.

Ugyancsak Scitovszky János kérdést intéz, hogy az árvák vagyona közösekben a közgyámok által miért nincs nyilvántartva?

E kérdéshez igen tüzetesen hozzá szolt Pulszky Ágost s azt indítványozta, hogy a központban szerkesztett törzs (árva) könyvek egyszerűen a közgyámoknak is kiküldessenek, hogy azok az árvák vagyonáról tudomással bírva, a magán gyámokat szigorúan ellenőrizhessék s működésükre felügyeljenek. Tudja azonban azt, főleg Harmos Gábor tüzetes felvilágosítása után, hogy ezen árvakönyvek lemasolása és kiadása igen sok munkával jár, s hogy ezzel a nyilvántartással megbízott tisztviselő nem terhelhető, azért is indítványozta, hogy a módokról gondoskodni kell, s e végből bizottságot ajánl kiküldeni.

Keményfy József szintén csatlakozik Pulszky Ágost nézetéhez, s azon javaslatot, hogy e tárgyban küldöttség bizassék meg elfogadja s indítványba hozza, hogy az árvakönyvek lemasolásához ideiglenesen egy díjnak alkalmazassék. S az ezzel járó költségek a tartalékalapból fedeztetessenek, megjegyezvén, hogy az ezen alaptól tehető utalványozás végett közgyűlésileg a minisztérium kéresek meg legalább is 600 frtig terjedő utalványozás iránt.

A losonci árvaszék negyedéves jelentése tudomásul vétetett.

A megyei árvaszékhez beérkezett 566 hagyatéki ügy közül 514 elintéztetett, 14 függőben van.

Tanfolyam. A beérkezett községi iskolai költségvetések felterjesztetnek.

A közp. minisztérium meghagyja, hogy a felsőbb népiskolák, vagy az ipari vagy gazdasági tanfolyammal bővíttessenek. Ennek folytán a tanfelügyelő javaslatára szerint megyénkben csupán a b.-gyarmati polgári iskola volna az, mely legegyszerűbben gazdasági tanfolyammal elláttatnék, miért is véleményezi, hogy miután ezen tanfolyamra a helyiségek biztosítva vannak, a minisztérium egy gazdasági szaktanári állomás vendzszeresítését iránt kéresek fel.

Miután ezen ügyben a bizottság a módokról és eszközökről kellőleg tájékozva nincs, Scitovszky indítványára a tanfelügyelő felkérte, hogy a minisztériummal tegye magát érintkezésbe.

Ugyancsak a minisztérium rendeli, hogy mindazon városokban, hol 30 iparos tanuló van, ipariskolák szerveztessenek, melyekben főleg a rajzolás tanítására is nagyobb gond fordíttassék. Ennek folytán a járási szolgabírák utasítottak, hogy a községek és iparos társulatok meghallgatásával ipariskolákat létesítsenek, — s alakítsák meg egyszerűen az u. n. ipariskolai bizottságokat is, mely az illető városokban az ipariskolák feletti felügyeletet gyakorolni fogja. — Ezen ipariskolák, mennyiben az illető községek vagy ipartársulatok által fenn nem tarthatók, — a kormány által segélyeztetni fognak.

Jogügyek. Gr. Zichy Livia felebbezése folytán a csatári pótdó ügyében a nm. minisztériumtól leérkezett 3 ad fokú határozat a felekkel közöltetni fog.

Márkus Bernát folyamodott aziránt, hogy apja után felmerült kórházi költségek azbbi testvéreire is

megvételesek, ne csak rajta. A kérvény az 1876. 3. 1. cz. 6. §-a alapján elutasított.

Érdekes volt a b. berinkei kocsmáltatási jog kérdése. Ugyanis a b. berinkei kocsmát Szakolczay Ignác volt körjegyző és a bíró Hercz Mórnak kiadták árverés nélkül 6 évre 66 frt évi bér mellett. Hercz Mór az árverést fűzte, mely a községi költségirányzatokból is kifizet. Legközelebb azonban a községi képviselő testület a szabadkőzből árverést törvényellenesnek tartván, — a kocsmáltatási jogot 10 frt áremelésével másnak adták ki. — Most tehát a b. berinkei kocsmajogot ketten bírják. Hercz ez ellen folyamodott. A tisztügyész a Herczzel kötött jogügylet érvényben hagyását véleményezte. — Reményly vizsgálatot indítványozott, mert a dologban összejárásról van szó, s mivel Hercznek tudnia kellett, hogy a kocsmáltatási jog csak árverés útján vehető ki. Schovszky a szolgabíróra arra is kéri utasítani, hogy ez ügyben lehetőleg egyezséget létesítsen, mely ha nem sikerül, addig is, míg további intézkedés nem történik, az új kocsmárosnak italmérési jogát szüntesse be.

Paczolay Antal legújabb panasza a fegyelmi actához csatolmány.

Pulasky Ágost arra kéri az alispáni hivatalt, hogy a fegyelmi ügyekben a határozatok sürgősen kézbe jussanak, mert itt existenciáról van szó.

Adóügy. A szeptember havában befolyt adó 72,414 frt-ra rög. Az állapot kedvező.

Sóoky Gyula körjegyző 55 frt bírsága 10 frtra leszállított.

Több adóhátrálékos ingatlanai ellen az adóvégrehajtás elrendeltetett.

Börtönügy. Rablétazám: 304. Keresmény 420 frt. Elhalt 1 fegyenc. Előmozdás jó.

Egészségügy. Az egészségügy igen kedvezőnek jelentetik.

Egy interpelláció folytán Dr. Kacsóvics Gyula főorvos a beérkezett szolgabírói vizsgálati iratokból jelelti, hogy valóban az, mintha a főleki járásban 2 község illető körörrésével akként egyeztet ki, hogy a 2 község az orvosi segélyt igénybe venni nem kívánja, és viszont az illető körörrés a két községtől járó fizetéséről lemond. — Mintán ezen körülmény az alispánhoz ugyanazon szolgabíró által beérkezett egyik beadványból derített ki, — az acták csatolása elrendeltetett.

Útügy. Az állami és megyei utak állapota a közlekedési igényeknek megfelelő volt. A kavics szállítás még nincs befejezve. A megkezdett utak készítése folyamatban van.

Több rendbeli magán ügy elintézése után tárgyalatott az 1884. évi költség előirányzat. E szerint a közmunkavállalás bevétel 108,081 frtban alapított meg. Ebből kezelési költségekre 6208, fenntartási költségekre 69,835 frt, új utakra 28,038 frt, inséges költségekre 4000 frt fog fordítani. Járásokonként: A b. gyarmati járásban inséges költségekre 812 frt, kezelési költségekre 1102 frt, fenntartási költségekre 12,415 frt. A nógrádi járásban, ins. k. 80 frt, kez. k. 901 frt, k. 7865 frt. A szécsényi járásban: ins. k. 892 frt, kez. k. 900 frt, k. 10,071 frt. A szirákai járásban: ins. k. 656 frt, kez. k. 1110 frt, k. 13,619 frt. A losonci járásban: ins. k. 408 frt, kez. k. 1102 frt, k. 16,090 frt. A főleki járásban: ins. k. 1208 frt, kez. k. 1102 frt, k. 20,476 frt. Ezen előirányzat elfogadtatott.

Jövő ülső nov. 3-ára határozatott.

Az ülső d. u. 2 és fél órákor ért véget.

A zsidókérdés észszerű megoldása

— A zsidókérdés és antiszemiták okulására. —

III.

Vizsgáljuk már most meg, van-e azon véleménynek valami alapja, hogy a zsidóság már fájánál fogva meg volna romolva.

Ezen, a keresztényeknél csaknem közvéleményre vált állítás, súlyos vád lehet és a természet ellen. Hiszen, ha ez igaz volna, akkor a kereszténység száljon pörbe az istennel, miért teremtette oly aljassá a zsidót, mint ők hiszik.

Minden ember ártatlanságot születik. Mindenki magának szerzi meg az erény koronáját épen úgy, mint a bűn gyászruháját. Csak külső okok befolyása tehetné a zsidóságot azzá, a minőnek az antiszemiták jellemzik. A bűnbefogadás dogmája képtelenség.

Nyissunk csak föl a történelem lapjait, és látni fogjuk, hogy a zsidók Jeruzsálem elpusztulása óta, teljes elszigeteltségben és szétválasztásban lakván az idegen népek közt, megvetésről, üldözésről és szeretetlenségről egyebet nem tapasztaltak. A zsidó üldözések koronként meg-megújultak, a midőn vérfürdőket készítettek a boldogtalanság számára, vagyonaiktól pedig megfosztották őket. — Még mesterségeket is csak néhány évtized óta szabad üzniök. Hivatalokra nem alkalmazták. Sok országban állami törvények által a pénzüzemelésre, mint keresztény emberhez nem illő foglalkozásra voltak utalva; pedig hát az üzletházakodás nem nemesíti az erkölcsöket és nem ápolja a felebaráti szeretetet! Emlékezzünk csak gyermekkorunkra vissza, vajjon nem dicsérték-e meg bennünket olykor még a fanatikus zsidók is, ha a rongyosodó zsidó sárral, vagy épen követ megdobáltuk. A hivatalnokok, földesurak, de főleg tisztjeik, — tisztelt kivételeknek, — csak fejő telkenek jövedelmi forrásának tekintették a zsidóságot. A zsidónak: áldozni kellett, ha igazságot keresett, ha vallását akarta gyakorolni. Szóval a zsidónak sok pénzre volt szüksége, hogy személy- vagy vagyonbiztonságát megvásárolhassa. Nem csoda tehát, ha a zsidó minden áron pénzt akart szerezni; mert e nélkül nem érte el még létjogosultságát sem. És ez így tartott majd két ezer évig.

A zsidóság ezen magára hagyatottságában ily bánásmód mellett, nem erkölcsökre szert nem tehetett, s az idegenek iránti felebaráti szeretet szívében mely gyökereket nem verhetett. Hogy mélyebben nem sülyedt, és hogy a példátlan üldözések mellett, magát nemcsak fenntartotta, de sőt csokely száma daczára, hatalmasra emelkedett: ez erős bizonyíték annak, hogy a jóra való hajlandóság, s a szellemi tehetség nagy mértékben meg van benne.

Ezen azomorú századok, legyen bála a gondviselésnek, omltak: de a talmudban, s a rabbik tanítmányaiban azok emléke fenn maradt, és a tudatlan rabbik kiengesztelés helyett fölszaggatták a beheggedt sebeket, és az orthodoxok szívében az elkeseredés, a tudatlanság által ápoltatik. E bajon csak a fölvilágosodás és a süttét talmudizmus helyett, Mózes tiszta vallásának érvényre emelkedése segít.

Az tehát a kérdés, mi módon lehetne a századok mulasztásait helyrehozni, és az orthodox zsidókat az emberiség javára átalakítani?

En a zsidóság erkölcsi sülyedésének főokait a törvényhozások és államkormányok azon gondatlanságában találom, hogy századok hosszú során át, őket magukra hagyva, martalékkul engedték a vakbuzogásnak, az üres vallási szertartásoknak, a nélkül hogy a zsidóság vallás erkölcsi életének nemesítéséről gondoskodtak volna; mert papjaik még napjainkban is egy részben irástudatlan emberek. Eltűri a kormány, hogy a testi lelkikép elsatnyult boherekből rabbik válhassanak, és Mózes egyszerű vallásának tanítása oly egyénekre bízassék, kik a vallás szellemébe behatolni képtelenek, a hűvek erkölcsi neveléséről pedig fogalmuk sincs; a kik a vallást merő formázásokban, üres ceremóniákban keresik, holott a vallás nem dogma, nem arimónia, hanem erkölcsös élet, s a felebaráti szeretet tényleges gyakorlata; mert a hit — miként az irás mondja, — jó cselekedetek nélkül, megbolt állat. Az erkölcsi élet nemesítése helyett az orthodox rabbi egyedül a szombat és más ünnepek szigorú megtartására ügyel, hűvei erkölcsi oktatásával pedig nem gondol, minthogy annak vezetésére képtelen.

Ezen előzményekből önkényű következik, hogy a zsidóság vallás erkölcsi életének újja-teremtése a csálhatatlan gyógyszer, és e célból a kor szinononán álló papi tanítói karrá van szükség. A tapasztalás bizonyítja, hogy minél miveltebb s jellemesebb valamely vallás papsága s tanítói kara: annál nemessebb a hűvek vallás erkölcsi élete. Ez csálhatatlan igazság. Ez a legzsidósebb teendő.

Minthogy Friedmann védő előadásából tudjuk, hogy Mózes vallásának semmi külső szervezete nincs; mert annak — ugymond — sem látható feje, sem synodusai, konventjei nincsenek, melyek jogosítva lennének a vallás törvényeit magyarázni, s azt új dogmákkal szaporítani, tehát a törvényhozásnak és kormányának sürgős teendője, ráparancsolni a zsidó hitvallás követőire, hogy a világi (circa profana) ügyekre nézve, záros határidő alatt szervezkedjenek, mert különben a kormány fog a szervezetről gondoskodni. — Készen találják a zsidók a három protestáns hitfelekezet életképes szervezetét, azokat akár mintául választgatják. — Ezen szervezkedés nem érinti a hitágazatokat, s a törvények szabadda magyarázása jogát, szóval a szent (a circa sacra) dolgokat. A lelkiismeret szabadsága távolról sem lesz megtámadva.

Hogy tehát ezen szakadásnak vége legyen: az orvosnikell a zsidó egyházat, s főket kell vezetni a butaságuk és szabadságuknak.

Bodnár István.

A megyei tanító-egylet.

A b. gyarmati evang. tanítókör indítványára s az alsó nógrádi papi értekezlet ajánlatára, a nógrádi esperességi közgyűlés elvben megengedi egy esperességi tanítói egyesület létesítését; megkérdézi azonban a többi megyebeli evang. tanítóköröket, vajjon ez indítványt ők is magukévá teszik-e, s egy esperességi tanítói egyesületre alakulni óhajtanak-e?

Ekkép az egyes dekanatusonként szervezett tanítói körök többségétől függ, hogy egy esperességi tanítói egyesület létesüljön.

Arról van szó, hogy a létező tanítói körök egy testületre egyesültesse, az eddig elszórt erők tömörüljenek, s a gyakran elágazó sőt ellentétes vélemények és javaslatok összegyűjtesse, a létező esperességi tanítói ösvényárvait pedig közös törekvéssel nagyobb virágzásnak indíttassék.

*) Mi nyíltan ellenel vagyunk annak, hogy a megyei tanítótól, felekezeti érdekek miatt, a felekezeti kath. és evang. tanítók kitérjenek. Mi ezt határozott visszutasításnak tekintjük, mely a felekezeti érdekeknek mit sem használ. A kor iránya az, hogy a tanítók a felekezetiesség mellett elsősorban honpolgárokat neveljenek. Mert biztosan állíthatjuk, hogy a jó honpolgár egy-azernind felekezethez is derék tagja. Nem mondjuk, hogy a felekezeti nevelés elhanyagolassék, de hársnak tekintjük azt, hogy a felekezeti nevelésre legerősebb súlyt fektetve, visszaidézzük azon süttét multat, mely a honpolgárok között válszástal huzott, s a házafas üzemködést sokszor gyászos kimenetellel megakadályozta. A megférhetlenség, és a separatistikus irány egy süttét jövő méhét rejti magában. Higgaltabb tanítóinktól elvárjuk, hogy inkább az egyesülésnek em legvallásosabb érteket fognak helyt adni kebleikben, s a megférhetlenség által előidézni akart süttét separatizmus elő a házafasság szent ihletéssel áthatott egyesülés felhívását vizslik. — Hogy az egyet a legutóbbi időben néhány kényes kérdés magává tett, ez nem szolgálhat okul a szétválásra, hanem még inkább a tömörülésre. Tömörüljenek a higgalt és komoly elemek, s meglátjuk, hogy a divergens kényesek (kézsök, felekezeti tanítók estbje a tanfelügyelő előtt atb.) sohasem fognak felszárni kerülni. Ha a felekezeti tanítók az általános tanító együletben aktúra képtelenek, higgyék meg, hogy önálló egyület alkotására is képtelenek lesznek, vagy ha igen, úgy ezen egyület működése a hierarchiai érdekektől függ, egyoldalú, meddő, süttét leand, s a házafas üzemködés támpontjait bizonynyára nem fog szolgálni. Szerk.

Ebhez nekünk ev. tanítóknak nemcsak jogunk van, sőt kötelességünk.

De, hogy erre a létező felekezetiellküli megyei tanítói együlettel mellett is szükségünk van, a felebbiekben kívül már abból is kitűnik, hogy mi első sorban felekezeti tanítók vagyunk, felekezeti főbátóság alatt állunk, s iskoláinkat az esperesség tanterve és utasításai szerint berendezni és vezetni tartozunk. (Ki tiltja ezt tenni?)

Ezen törekvésünk nemcsak kifogás alá nem esbetik, — sőt szerény véleményünk szerint dicséretet érdemel. —

Meg kell azonban vallanunk, hogy a tervünk és törekvésünk nem új. Ugyanis ily tanítói egyesület esperességünkben már a negyvenes években létezett és virágzott. Szerzett ugyanis több száz kötetből álló könyvtárt kizárólag magyar könyvekből, melyek azonban — fájdalom — az 1849. évi losonci katasztrófa alkalmával elpusztultak. És hogy mily szellem vezérelte az akkori egyesület tagjait, kitűnik abból, hogy a függetlenségi harc beálltával többen tanítóink közül ott hagyván állomásaikat, fegyvert ragadtak és a magyar táborba siettek.

Ugyanazon időben megyénkben egy más egyesület is alakult, „a nógrádmegyei jegyzők és tanítók gyámoldója“, melybe a tanítók, kik azon időben kevés kivétellel a jegyzői tisztet is viselték, felekezeti különbség nélkül tartoztak és szép egyetértéssel egykét ezer forintnyi tőkét gyűjtöttek. Az abszolútizmus megbukása után a hatvanas években Nógrádmegyében ismét föléledt a társulási szellem a tanítók közt is, s ekkor alakult a losonci és b. gyarmati tanítói egyesület, mely az állami és községi iskolák megnyitásával és a tanfelügyelői intézmény behozatalával egy megyei tanítótestületté olvadt össze, mely a községi és körjegyzők különválása folytán a volt „Nógrádmegyei jegyzők és tanítók gyámoldójától“ 790 frtot örökölt.

Ezen megyei tanítótestület viselt dolgai sokkal ismeretesebbek, mintsem arról a nagy közönség előtt bővebben kellene szólnom. Tudvalevő dolog, hogy az egyesület egyszer a közgazdasági gyűlésen is megrovás tárgyát képezte. Tagadhatlan tény, hogy az állami és községi tanítók ebben a vezérletet magukhoz ragadták, s magukat tanároknak czímestelve a felekezeti tanítók iránt lenézőleg viselkedtek. Sőt minden óvatosságra intő szó daczára neki mentek a felekezeteknek is. — Először beleavatkoztak a római katolikus lelkészek és tanítók közötti viszonyba s a kézsök miatt egy dörgedelmes határozatot hoztak, minden embert méltóságától megfosztottnak nyilvánítván azon katolikus kántortanítót, ki papjának, esperessének vagy plébánszónak kezét megcsókolni merészelte. Erre a katolikus egyház hatóságai részéről az lón a felelet, hogy tanítókat ezen forradalmi egyesülettől eltiltották. A szécsényi tanítótestületi gyűlésen pedig, utánaözve a nógrádi evang. esperességet, a panszlavizmus ellen hoztak egy végzést, — mely ismét a protestáns autonómiába mélyen be akar nyúlai. Itt már egy országgyűlés elé terjesztendő törvényjavaslatot kövacsoltak, melyszerint az evang. tanító is valami „közbeszúrót“ tartoznék a tanfelügyelő előtt elszavalni, s azonkívül jog adatnék az ideiglenes iskolátogatásoknak, hogy még a tanító magán könyvtárát is bármikor átkutathassák, sőt a külföldi egyetemekre menő „ifjak“, mint egykor a protestantizmus üldözöttes korában, rendőri felügyelet alá helyezettnek. —

Ennyi badarságnak a vége az lett, hogy ezen tanítótestülettől az evang. tanítók is elidegenedtek; s most, midőn az evang. tanítók is külön esperességi tanítói egyesület megalkotásán buzgólkodnak, méltán azon aggodalom lepte meg a „tanár“ urakat, hogy lassan-lassan magukra maradnak, s így nemcsak a hetedhét megyére szóló murinak, hanem törvényalkotói bölcseségüknek is csakhamar vége lesz.

Inon datálódik valami „Hungarus“-nak vészkiáltása, melyet ott, a hol sem őt, sem az általa bemocskolni szándékolt egyéneket nem ismerik, t. i. a Nyírtán szerkesztett „Felső Magyarországi Nemzetőr“-ben megereztet, az egész evang. tanítói egyesületi mozgalmat „balassa gyarmati illetőleg nógrádmegyei tót mozgalomnak“ keresztelve. — E célból szükség volt arra, hogy engem, mint incarnatus tótot mutasson be, sőt Gaál Mihály agárdi lelkész, a kit sokan ismerő körül tulzó magyarosítónak tartanak, mivelhogy a tanító egyesületi tervet az esperességi gyűlésen melegen ajánlotta, a Kárpátaljai magyarok előtt úgy tüntet fel, mint a ki alighanem a muszkavezetőkkel csapírál.

Hát ezekhez és effélékhez nem kell commentár! Én nem tördöm azzal, ha valaki a nógrádmegyei tanítótestületet mostani vezérlete és szelleme mellett is szükségesnek ismeri: hanem az evang. esperességi tanítói egyesület létesítését az igazi haladás és a magyar nemzeti meivlődés érdekében teljes hitem és meggyőződésem szerint ajánlom kartársaim becses figyelmébe.

Kovács József.

Egy szerény íntelem címén cikk küldetett be hozzánk, melyben igen szép irányú oratoroztatik a b. gyarmati kávéházakban leledő irány. A cikk tárgyánál fogva természetesen nem közölhetők; de kivonunk belőle egyet mást!

A mai felvilágosodott XIX. század haladására ezüldő eszmék tömkelegében is kétségbevonhatlan — jóllehet sokak által félreismert — bizonyosság gyanánt szolgál a népek, nemzetek, nemkülönbön egyes varosok boldogságának és virágzásának első és feltéttele az erkölcsiesség, „mely ha olvész, Róma oldól s rabigába görnyed“. Tapasztalati tény, hogy erkölcsiesség nélkül a legnemesebb intézkedések sikertelenek maradnak, vagy legalább a célzatos irány eltévesztik, oly annyira, hogy az embert rendeltetésétől eltérítve, minden jóra alkalmatlan és méltatlanná teszik. Ebből

következik, hogy mindaz, ami ezen erkölcsiséggel, erényes műveltséggel ellenkezik, eltávolítandó — stb.

Egy ízben B. Gyarmaton való tartózkodásom alkalmával egy különben rendes helyen tapasztalván az ott körülzáruló piaczernő aljas viseletét, föltettem erősen magamban, hogy többet ide nem megyek. Elmentem tehát más helyre, s mit tapasztaltam itt? Talán jobbat? — épen nem! Arczán a gyalázat undok bolyegét magán viselő nőtisztelet hátrányozott szemtelenkedésével találkozok itt az ember. Így állván a dolgok, mondhatni, hogy alig mehet egy erkölcsös egyes — különben jól rendezett — vendéglőbe, sőt. rődékbe, a nélkül, hogy egyszerűsödött botrányos jeleneteknek ne lenne szemtanúja. — Ülőgetések, csirógatások, trágár dévajások, undok tapintások, stb. úgy látszik itt napirenden vannak. Mindezek világos nappal, másoknak szemeláttára történnek, el lehet képzelni, mily pokoli tanyává válnak e helyek az éjsötétségnek leple alatt. Erről nem szólok, mert még ott is, hol helyen vannak, a titok fátyolával borítja a szemérem.

A vendéglők nyitva állanak mindenki számára, tehát mindenféle rangú, állású és korúak megfordulnak benne. Jöjjön ilyen helyre egy anya leánykájával vagy ártatlan fiával, kiknek szíveiben az erkölcsiség drága kincs gyanánt őriztetett, kiknek arczát minden illetlen szó hallatára a szemérem pirja futja át, látva ily botrányokat, mit képzelnek magukban? tiszta erkölcsük mily könnyen szenvedhet hajótörést a látottak meredek szirtjein. A szülők mily könnyen láthatják megsemmisülve gyermekeik jó nevelésére fordított fáradságaikat! — stb. — Érteék meg, a kiket illet. (Szerk.)

Ipolyság, október 30.

Elfer Adolf, Hontmegyei tiszteletbeli főorvosa, megyei bizottsági tag, városi képviselő, e hó 17-én rövid szünetedés után, életének 71. évében jobblétre szenderült. Halálának híre nemcsak székvarosunkban, de az egész megyében általános részvételt keltett. Az elhunyt mai napság azon ritka emberek sorába tartozott, kik saját érdeküket a közjónak rendelik alá; nemcsak hivatalának élt, hanem mint megyei s községi egyik bajnok előbarcsoza, a többek közt a hontmegyei kaszinó és ipolyai takarékpénztárnak alapító s vezénylő tagja volt. — Másnap vitték az örök nyugalom helyére, de emléke sokáig élni fog szíveinkben. Végtesztetén helyből s a vidékről, rang- és valláskülönbség nélkül, impozans néptömeg vett részt. A megyei orvosok, székvarosunk, a kaszinó és takarékpénztár, testületileg voltak képviselve, s a magasabb körökből többek közt ott voltak Chorinszky és Vilczek grófok; az utóbbi gyönyörű koszorút tett a kuporsóra, családja nevében. — Az elhunyt felett dr. Bacher Vilmos, az országos rabbi képezde tanára Budapestről magyar, és Grosman helybeli rabbi német emlékbeszédet tartott. — Reméljük, hogy a boldogultnak örökösei, nyomában fognak haladni, ez leendő részükre az elhunyt iránti tisztelet, szeretet s hálájuk legnagyobb bizonyítéka, és a legszebb emlék, mely által örökíthetik. Lászlófi.

Hírek.

Hymen Szabó Pál losonczy ügyvéd e hó 23-án vezette oltárhoz Lavotha Irma kisasszonyt Árvaváralján.

Fájl Frigyes ismert fiatal zongoraművészünk, ki a nyáron körünkben vendégszerepelt, december 2-án egy nagyobb szabású hangversenyt fog rendezni Balassa-Gyarmaton, a dalgyűjtő közreműködése mellett. A hangverseny tánczszal lesz egybekötve.

Gyászhir. Bozó Pál, megyebizottsági tag, a közigazgatási bizottságnak 1876-tól 1890-ig volt tagja, a sziraki járás egykori országgyűlési képviselője, idült májbetegség folytán f. hó 21-én Szirakon, 56 éves korában jobblétre szenderült. Szorgalmas és tevékeny ember volt, s mint ilyen a közügyekben is, kivált fiatalabb korában, tevékeny részt vett. Halálát, melyet B. Gyarmaton a megyeházán, a kaszinó, a népkör és takarékpénztár gyászlevegővel jeleztek, neje és két kis gyermeke gyászolják. — Béke poraira!

A b. gyarmati ízr. hitközség, hogy mily hű marad tradícióhoz — tanítói irányában is, mutatja azon körülmény, hogy e szegények hallomás szerint újabban

már három hónap óta nem kapnak fizetést. Pedig egyenkint számos családdal vannak megáldva, és sok lóts-futás és könyörgés után erőszakolhatnak csak ki 10—15 frtot egy egy hónapra, mintha a község magáévá akarná tenni egyik érdemes „előkelő” tagjának a községi ülésben tett megjegyzését, aki, midőn az egyik tanító panaszkodva mondja, hogy ily fizetésből nem lehet megélni, azzal vágta le, hogy „Sie müssen ja nicht leben!” Ehez sem kell commentár. De igen — még egy nagy felkiáltó jel. (K.)

Báró Majthényi László, Hontmegye főispánja királyi engedéllyel adoptálta Paczolay Antalt, Paczolay János és br. Majthényi Kamilla főispán édesestivére fiát, a bárói rang és név átruházásával.

B. Gyarmat városában f. hó 27-én tartott értekezleten megyei bizottsági tagoknak B. Gyarmat részéről: L. Imády Károly, Símkó Frigyes és Dr. Feledy Ferencz urak jelöltettek ki.

Adomány. A b. gyarmati dalgyűjtő szász költészei Kóma romy Sári k. a gyűjtéseként utólagosan még 5 frt küldött be, miért is az egyesület részéről köszönet nyilváníttatik.

Székvarosunk utcáinak rendezése, különösen a Teleky-utca egyenlítése és kövezése néhány hét óta munkába vétetett; örvendekos hír ez nemcsak városunk polgáira, de a megyei, vidéki lakosságra nézve is, melynek vajmi sokszor akad a székvarosban dolga, amidőn igen kínos, ha itt a rossz kövezet, avagy a teljes kövezet hiánya miatt járáskétségben akadályozva van. Sokan és méltán hibáztatják azonban, hogy e munkához az év ily előhaladott szakában fogtak, midőn a gyakoribb esőzések nemcsak a munka szünetelését vonják maguk után, de a leásatások miatt szűkebbé vált házaléptések is késleltetnek; ez tehát sok mindenféle kellemetlenség és kárnak okozója. — Vagy ha már előbb nem kezdhették el a munkát, akkor ne egy pár embert, de legalább is még egyszer annyit munkát állítottak volna hozzá. — Azt föltétlenül dicsérettel emeljük ki, hogy a gyalogjáróknak jó széles út hagyatott, mert ideje, hogy végre ne csak a lovak és szekerek (stb.), de az emberek kényelme is (és pedig első sorban) ez vétecsék figyelembe; azért marad még elégséges út a szekereknek. — Igen természetesen tartjuk tovább, hogy a Teleky-utczának a Kereszt utcával leendő akadálytalan összeköttetése is már most eszközöltessék; végre pedig mivel elegendő jó homokot nyerne a Teleki és Kereszt-utca torkolatának leasásával, tehát gyakorlati dolog lesz most segíteni azon a nagyon is szembetűnő bajokon, melyeket a Teleki utczának az evangélikus templomtól felé vezető torkolatánál és a Zárda utca több pontján keletkezett kátyúk okoznak. Mindezt most egybe elintézni a józan okosság és gazdálkodás diktálja; meg az adófizető polgárok érdeke is követeli.

Maholnap vége lesz a megyeháza előtti tyúkzen-növelő és cipőkopogató kövezetnek is, hálá legyen az intező hatóságnak, mely immár javában szedeti föl az ottani mindenféle nagyság köből készült burkoit, hogy helyébe kímmentes makadámot adjon, amelyen aztán verőfényes szép időben ép úgy lehessen a hivatal és szoba levegőjétől eltárhadt embereknek sétálni, miként a Zárda és az Új Szügyi-utczában. Kétszerez szükség van az efféle reformokra ép a mi városunkban, melynek nyilvános sétateret nincs. Ha az urbér-rendezés per szerencsésen be fog fejezteni: a homokon bizonyára alakul majd afféle népkör, amilyenül a megyeháza előtti kis kertecskét nem nevezhetjük. Addig is tehát a gyalogjárókat tegyük kényelmessé, minthogy a fákval való beasagelyzés a legtöbb utczán már végre van hajva. A polgárosodás hozza magával, hogy a várost és helyet, ahol élünk és lakunk: lehetőleg szép és kényelmessé tegyük, s ha aszfaltunk és tisztességes négyeszdög kövezetünk nem lehet, akkor legalább rossz kövezettel ne tegyük élvezhetlenné városunk jó homokos területét.

Zavargás. Nándorban f. hó 19 és 20-án este az ujbor hatása alatt több suhancaz lármaza járta be a falat, s a zaidó korcsmáros kerítését szétaszedte. A helyszínen Hanzély Márton szolgabíró, Zubovics István csendbirtossal másnap megjelent s 12 egyönt letartóztatott a község házában, hol az előleges vizsgálatot akarta megtartani. Vizsgálat közben azonban az átellenes ház kigyulladt; a vad lárma a község házából mindnyaján szétfutottak. Tűz után azonban a suhancazokat újból összefogdosták, s másnap a b. gyarmati börtön 12 lakossal gazdagabb lett. — B. Gyarmat.

maton f. hó 20-án éjjeli 12 órakor az n. „Szarvas korcsma” ostromállapotnak volt kitéve. Ugyanis a városi jegyző kocsiáa több czimborájával a záróra után Munk Adolf korcsmáros és családját éjjeli álmából nagy lármaival felzavarták, és követelték, hogy eresztse be őket. Munk kijelentette, hogy be nem bocsáthatja őket, mert ugymond — a fuvarosokon kívül — a záróra után nála senki sem mulathat. Erre az illetők, számra mintegy 6-an, az ajtót kövekkel dobálták. A korcsmáros észrevén a fuvarosokat, s ezekkel kiment, hogy távozásra bírja a támadókat; azonban ezek kövekkel 2 fuvaros fejét bevették, s a házba berobantak, hol ami utjokban állt, mindent összetörték. — A korcsmáros neje ijedten futott a kerítésen át a szomszédságban lakó Kacsavics Jenő ktr. alügyészhez, ki a helyszínen azonnal megjelent, s onnan a pandurokért futott. — A pandurok azonnal megjelentek, azonban ekkor már a támadók szétfutottak. A tetteseket Zubovics csendbirtos másnap elfogatta, s átadta őket az igazságszolgáltatásnak. A hősök most már a börtönben vannak, hol elég alkalmuk lesz a kiábrándulásra. — Munk Adolf úr 7 gyermeke atyja, ezáltal közönséget és háláját fejezi ki Kacsavics Jenő ktr. alügyész úr irányában, ki a nagyobb veszélyt gyors megjelenésével elhárította.

Halálozás. Szabó Antal siraki (Hontmegyei) földbirtokos és hites ügyvéd f. hó 22-én 77 éves korában elhunyt. Nyugodjék békében! — Schmidt József, lörinczi körjegyző Nógrádmegyei szolgabíróját súlyos vesztés érte, meghalt egyetlen leánya Erzsike 17 éves korában, élte virágkorának hajnalán.

Rövid hírek. N. B. Árkányban postaalomás rendezéséről. — A magyar postai állomásra postamesternek: Fabriczy Ilona neveztetett ki a budapesti postai igazgatóság által. — A temetőn n. p. csütörtökön Mindszentnapján ez évben is kegyeletos ünnep lesz B. Gyarmaton.

„A kereszt diadala a felhődt felett 1883-ban” című Estergomból egy füzetet vettünk, mely Estergom városának a törököktől való felszabadítása 200-ik évfordulója alkalmából, Simor János bibornok és hercegprímás ur megbízása folytán készült, az Estergomban mai napon tartandó ünnepélyre. Ára 40 kr., s megrendelhető Seda Ernőnél vagy Buzárovits Gusztáv könyvkereskedésben Estergomban. Melegen ajánljuk e füzetet t. olvasóink figyelmébe.

Nyilatkozat.

Alulírottak ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy a Muzsaly Gyula és Luka Pál urak közt fenforgó becsületbeli ügy előttünk a lovagiaság szabályai szerint elintéztetett, minek alapján kijelentjük, hogy Muzsaly Gyula ur az ez ügy alpjait képező hírekkel szemben magát teljesen rehabilitálta.

Kelt Ipolyságon, 1883 október 23.

Ivánka István,
Zmeskal József.

Hanzély Márton,
Postóczky Irán.

Feladó szerkesztő:

Horváth Danó.

Ki bármilyen köhögés, nehéz légzés, rekedtség, hurut, nyálkásodás, megfázás, tüdő- és gége-bajban szenved, ajánlom saját készítményű codelines moha-növény csukorkáimat.

Ezen kellemes ízű szeletek, bármily mennyiségben fogyasztva, emésztési zavart nem idéznek elő.

Ajánlom továbbá gyengékedőknek, vér-szegényeknek és údult betegeknek egyenesen Malagából hozott 1888. évi malaga-boromat. Egy palack ára 1, 2 és 4 ft.

Egyszerűsödött értesitem a t. cz. közönséget, hogy a gyógytárt minden keresettebb gyógyszer-különlegességgel és a legfinomabb illatszerekkel kellemes ellátom.

Becsés pártfogásukat kéri:

Herepey Károly gyógyszerész,
a „Magyar korszak” címűt gyógytárt bérleje,
10-1 Balassa-Gyarmaton.

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósbor-szesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon csimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyezve azt egyszerűsödött védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl:

csúszos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szomjúság, bémulások, stb. ellen. Foglaltatkozó szerül is igen ajánlható, amennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagátalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos a szesz fejmosására is a hajlégek erősítésére, a fejkörpá képződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ara egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Hazánlati utasítás magyar vagy német nyelven, közönyösaim névsorával ellátva, minden üveghöz ingyen mellékeltek.

Brázay Kálmán,
Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 23. sz.

3 - 1

Kapható B. Gyarmaton: Gazdik L., Omasta és Bachár, Havas Gy, Nagy L., Sommer K. és Feledt H. uraknál.

1546—883. sz.

3—1

Árverési hirdetmény.

A szecsenyi kir. bírószá mint ukri hatóság közhírré teszi, hogy Végh András és Végh Mihály végrehajtatonak Végh István, Borbála, László és János végrehajtást szenvedők elleni 409 forint 50 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b. gyarmati kir. tiszék illetve szecsenyi kir. bírószá területén lévő Halázi községben fekvő és ezen község 41. sz. ukri ízeben A. I. 1—19 soroz. alatt felvett egy egész ház hely birtokból és 67 népsorszám alatti ház és tartozékából alpereseket Végh István, Végh Borbála, Végh László és Végh János illető jutalékra az árverést 3100 forint 24 kr-ban ezenen megállapított kikáltási árban elrendelte és hogy a seanebb megjelölt ingatlank az 1883. évi-december hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Halázi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron felül is eladatul fognak.

Árverési szándékok tartoznak az ingatlan becsárának 109,347 vagyis 310 frt 8 kr. kérszárban, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. al. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikáltott keséhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bámtipónak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átmozgaltatni.

Kelt Szecsenyben a kir. bírószá ukri hatóságnál 1883. évi augusztus hó 30-án.

Zsivora, ktr. bíró.

Magyar vöröskereszt-egylet sorsjegyek.

Ő császári és apostoli királyi Felségeik a király és királyné legmagasabb védnöksége alatt álló

Magyar szent korona országainak vörös-kereszt-egylete

a sebesült harcosok ápolása és felsegélésére irányuló tevékenységének nagyobb szabású kifejtése, valamint a háború által elkerülhetlenül okozott szenvedés és nyomornak már a béke idejében szervezett erőteljes eszközökkel való enyhítése végett, az 1882. évi XLII. t. cz. alapján

800,000 darab egyenkint öt o. é. forint névértékről szóló sorsjegyet bocsátott ki.

Az e sorsjegykölcsönre vonatkozó 1882. évi XL. t. cz. úgy a sorsjegyek mint a nyeremények tekintetében teljes bányag- és illeték-menetességet állapított meg.

Az 51 évi sorsolási időtartam alatt törlesztésre minden sorsjegy kibuzatik a eleinte 6 frttal, majd 10 forintig emelkedő összeggel beváltatik.

A legköztelebbi sorozatás 1883. évi november 1-én tartatik meg:

50,000 forintnyi főnyereményel.

1883. évtől 1893-ig évenként három búza, azután pedig évenként két búza lesz:

50,000, 25,000, 15,000 és 10,000 forintnyi főnyereményekkel.

Ezen főnyereményeken kívül még oly nagy számú nyeremények lesznek, hogy 17 kedvező arány eddig még egy sorsjegykiosztásnál sem fordult elő.

Minden sorajegy egy nyeremény-szelvény-nyel van ellátva oly célból, hogy ha egy sorajegy törlesztésre kibuzatván, 6—10 firtal beváltatik a szelvény a sorajegy birtokosának visszaadatik, s e szelvény részt vesz minden további nyeremény-sorsolásban; míg ellenben a nyeremény-nyel kibuzott sorajegyeknél csupán a nyeremény-szelvény vonatik be, maga pedig a sorajegy visszaadatik s mindaddig forgalomban marad, míg az törlesztésre ki nem huzatik s 6—10 firtal külön be nem váltatik. Eendőfogva a sorajegyek ezen minőségükön kívül, egy 51 évre szóló bélyeg- és illetékmentes igervény természetével is bírnak.

A kibuzott sorsjegyekre eső nyeremények a húzás után egy óra a Magyar országos bank részvénytársulat pénztáránál Budapesten fizetve ki.

A sorolások a magyar szent korona országai vöröskereszt egyesületének helyiségében, kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek.

A kölcsön törlesztésére és a nyeresmények kifizetésére szükségelt sorszámai alap a gyámhatósági felügyelet alatt állók vagyonának elhelyezésére alkalmas, és azonnal pénzre tehető értékben helyezettük el a egy vegyes bizottság felügyelete alatt áll, melynek elnöke mindenkor a magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének választott és ő Fellege a király által jóváhagyott elnöke.

Ezenkívül a sorjegy-kölcsön további biztosítására egy külön tartalékalap létesítettik, mely 5% kamatoztatást véve alapul, a sorsolási idő letelte után kerek 3 millió forintnyi összegűt fog kitenni.

B. G y a r m a t, 1883. október hóban.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint kaphatók:

A BALASSA-GYARMATI NÉPBANKNÁL.

Főnyemény 500,000 márka	Szerencse- hirdetés!	<i>A nyemények az általani által biztosítottak.</i>
---	--	--

Résztvevési megvásárolható	nyeremény betételeire, melyen	9 millió 820,100 márkát biztosan nyerni kell.
--	---	---

Yereményvel ezúttal célirányos arany-sorsjátékokat, melyek értékesítési ára 100,000 sorsjeggyel bír, a következők:

Legnagyobb nyeremény 500,000 márká:

1 nyemény - 300,000 m.	253 nyemény - 2,000 m.
1 nyemény - 200,000 m.	6 nyemény - 1,600 m.
2 nyemény - 100,000 m.	515 nyemény - 1,000 m.
3 nyemény - 50,000 m.	1036 nyemény - 500 m.
1 nyemény - 80,000 m.	60 nyemény - 200 m.
2 nyemény - 70,000 m.	63 nyemény - 160 m.
1 nyemény - 60,000 m.	29020 nyemény - 145 m.
2 nyemény - 50,000 m.	3150 nyemény - 124 m.
1 nyemény - 40,000 m.	90 nyemény - 100 m.
5 nyemény - 20,000 m.	3950 nyemény - 94 m.
3 nyemény - 15,000 m.	3950 nyemény - 67 m.
26 nyemény - 10,000 m.	3950 nyemény - 40 m.
56 nyemény - 5,000 m.	3950 nyemény - 20 m.
106 nyemény - 3,000 m.	egyesekben véve 20,500 m.

néhány az alatti 7 részletben

Az első nyereményhúzás hivatalosan megállapított és

1 eredeti egész sorsjegy csak 3 forint 75 körít o. é.

1 eredeti fél sorsjegy csak 1 forint 75 körít o. é.

1 eredeti negyed sorsjegy csak 88 körít o. é.

szerezhető meg, és csak államilag biztosított eredeti sorsjegyek (nem ellátott sorsjegyek), az igazságnak előleges barmen-tes bekezdései mellett a legvalószínűbb videare is elküldetnek.

Minden részvényes eredeti sorsjegyéhez az állam címze-rével ellátott jatektervet ingyen kap, a húzás után a hivatalos húzáslistáról azonnal minden felosztás nélkül megküldetik.

A nyeremények kifizetése és megküldése állam által

a legnagyobb titoktartás mellett és pontosan eszközöltetik.

A nyeremények egyaránt postán utal-ványal vagy természetesen ajánlott levelekben kifizetnek.

Megrendelések a húzás előtt, vagyis

1907. október 31-ig

bizalmasan tétessék:

HECKSCHER SAMUEL

seni, penziós és váltóintézetbe Hamburgba.

1379—553, B.C.

3-1

Árverési hirdetés.

A szecsvényi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szopko Károly pástói lakos végrehajtatonak Geczko István Geczko János és Geczko Anna szülösi lakos végrehajtást szenvedő elleni 81. számú tőkekezelési és járulékal járóti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. bíróság terletén lévő Szőlősa községben fekvő és ezen község 1192 sz. tkvi irébe A. L. 1 —j soroz. alatt foglalt birtoknak federe úgy alperes Geczko István j., telkere s tartozékára 611 forint becsértékben továbbá a szülösi 1193 sz. tkjében A. L. 1 —j soroz. alatt j., telkere s tartozékára 611 frt, a szülösi 1191 sz. tkjében A. L. 1 —j sorozám alatt foglalt j., telkere s tartozékára 612 frt, végre a szülösi 1095 sz. tkjében A. l. 1. soroz. alatt felvett lakházra és tartozékára 55 frt becsértékben az árverést ezeennel megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1883 évi november hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor a helyszínen Szőlös község házánál megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási árban alul is eladotai fognak. —

■ Árverezési szándékok tartoznak az ingatlanok becsár-
nak, 10% jutalgyár az annak megfelelő árverezési költségnek,
vagy az 1891. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított
és az 1891. évi november hó 1-én 3331. sz. a kelt igazságügyi-
ministeri rendelet 3. §-ában kijelölt oradekepes értekepapírban a
kiküldött kezébe letenni vagy az 1891. LX. t. cz. 170. §-a értel-
mében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiál-
lított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben, a kir. jb. mint tkvi hatóságnál 1883. évi
augusztus 30-án. Zsivora, kir. íbró.

GUTJAHR és MÜLLER

B U D A P E S T E N.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

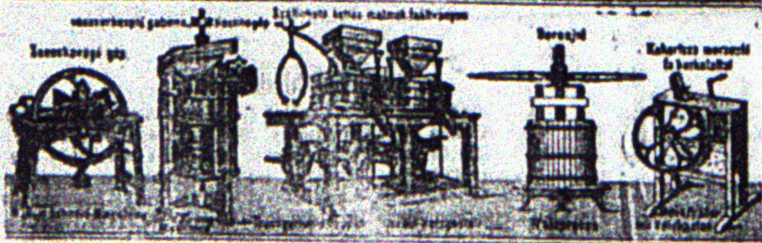
a Margithid közelében, ajánlják azolid szerkezetű s javított gyártmányukat mint:

Tricourők gazdaság számára :

Járgány-Cséplőgépek
Szelelő rosták.
Kukorica morzsolók
Szecskavágók.
Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Duplamalmok.
Malom tricurhenger.
Gabona osztályozó-hengerek.
Koptatógépek.
Dara választógépek.
Tarárok.
Detacheurök.

Malom alkatrészek:

Transmissiók.
Szíjkerékek.

Restalemezek :

Csöplőgéprosták.
Liszthenger szíták.
Koptató-lemezek.
Ráspoly lemezek stb.

Gyári raktár és eladási hely B.-Gyarmaton

ANINGER TESTVÉREK vaskereskedésében.

 Árjegyzékek kiadására ingyen és bérmentve.

25-17

Aululrott, Losonczon felállított gépgyárban és részöntőben elfogadok mindenféle javításokat, u. m. gőzgép-, gőzkatalan-, locomobil- és cseplőgépeken; továbbá készítek mindennemű kutak-, fürdők- és vízvezetékeket; hid-, tizedes- és százados-mérlegeket; mindenféle mezőgazdasági gépeket, részöntést, esztorgályos- és kazán-kovács munkákat, üvegformákat, metszvénytalakat, s egyáltalában minden eszaktmába vágó munkákat a leg-
rövidebb idő alatt és a legolcsóbb árak mellett.

Drabotsky Vilmos.